

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Věrou Pazderovou, LL.M., M.A., ve věci

žalobkyně: **T. Y. B.**, nar. X
státní příslušnost Vietnam
zastoupena advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 25, Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4

o **žalobě proti rozhodnutí** žalované ze dne 21. 3. 2024, č. j. MV-30605-6/SO-2024,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Žalované se nepřiznává náhrada nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobkyně podala dne 17. 4. 2019 na Velvyslanectví ČR ve Vietnamu žádost o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), podle kterého se povolení k trvalému pobytu bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území vydá „*cizinci, který o vydání tohoto povolení žádá jako nezletilé dítě cizince, jenž na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, je-li důvodem žádosti společné soužití těchto cizinců na území*“. K žádosti žalobkyně doložila mimo jiné potvrzení o adopci, které bylo vydáno Národním výborem obce C. D., okres C. G., kraj Hai Duong, s datem registrace adopce 20. 1. 2015.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

Podle tohoto potvrzení jsou jejími adoptivními rodiči T. Q. T. (otec) a B. T. T. (matka). Dále předložila rodný list vydaný dne 20. 1. 2015 týmž národním výborem, v němž jsou zapsáni adoptivní rodiče uvedení v předchozí větě.

2. Ministerstvo vnitra (dále jen „ministerstvo“) žalobkyninu žádost zamítlo nejprve rozhodnutím ze dne 3. 2. 2020, neboť mělo za to, že zde existuje důvodná pochybnost o vzniku rodinné vazby mezi žalobkyní a jejími adoptivními rodiči. Rozhodnutí ministerstva žalovaná potvrdila rozhodnutím ze dne 23. 4. 2020. Rozhodnutí žalované i rozhodnutí ministerstva však zdejší soud zrušil rozsudkem ze dne 22. 2. 2023, č. j. 55 A 56/2020 22, neboť dospěl k závěru, že nebylo zatím řádně doloženo, jak měla být adopce žalobkyně posouzena, tedy zda se skutečně jednalo o adopci se zahraničním prvkem ve smyslu vietnamských zákonů a zda vyžadovala zapojení ústředního orgánu pro adopci podle Haagské úmluvy. Hodlalo-li ministerstvo učinit závěr o neplatnosti potvrzení o adopci a na něj navazujícího rodného listu, které uznalo za veřejné listiny, nemohlo tak učinit bez součinnosti s vietnamskými orgány. Závěr ministerstva (aprobovaný žalovanou), podle kterého byla prokázána neplatnost adopce žalobkyně, neměl dostatečnou oporu ve spisu, a skutkový stav tedy vyžadoval zásadní doplnění.
3. V dalším řízení ministerstvo požádalo (prostřednictvím Velvyslanectví ČR ve Vietnamu) o součinnost vietnamské ministerstvo spravedlnosti, oddělení pro adopci. Tuto žádost opakovaně urgovalo, ale vyjádření vietnamských orgánů se nepodařilo získat. Podle sdělení Velvyslanectví ČR ve Vietnamu ze dne 26. 9. 2023 bylo vietnamským ministerstvem spravedlnosti sděleno, že zatím neobdrželi odpověď z provincie Hai Duong, věc je v řešení, přičemž vietnamské orgány nekomunikují ihned. Podle sdělení Velvyslanectví ČR ve Vietnamu ze dne 13. 12. 2023 se vietnamským orgánům dosud nepodařilo ověřit pravost rozhodnutí o adopci u rodiny, která bydlí v provincii Hai Duong. Rodina často mění bydliště, a proto ji vietnamské orgány nemohou zkontaktovat. Žadatelka bydlí v provincii Hai Duong s biologickými rodiči.
4. Usnesením ze dne 13. 12. 2023 ministerstvo nepovolilo změnu obsahu žádosti, o kterou žalobkyně požádala v podání ze dne 25. 10. 2023 s tím, že žádala o změnu z žádosti o povolení k trvalému pobytu za účelem společného soužití rodiny na žádost o povolení k trvalému pobytu z důvodu zvláštního zřetele hodných podle § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Podle ministerstva však nebyly splněny podmínky § 41 odst. 8 správního řádu.
5. Rozhodnutím ze dne 14. 12. 2023 ministerstvo žádost žalobkyně o povolení k trvalému pobytu za účelem společného soužití rodiny zamítlo podle § 75 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců z důvodu nesplnění podmínky uvedené v § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Jednou z těchto podmínek je totiž nezletilost dítěte – žadatele. Žalobkyně tuto podmínku již nesplňuje, neboť dne 21. 9. 2023 nabyla zletilosti. Nesplnění uvedené podmínky je skutečností, která znemožňuje vyhovět žádosti ve smyslu § 51 odst. 3 správního řádu. Krom toho nadále přetrvává pochybnost o vzniku rodinné vazby. K námitce nepřiměřeného dopadu do soukromého a rodinného života ministerstvo uvedlo, že toto tvrzení nebylo blíže popsáno ani doloženo.
6. Žalobkyně podala odvolání jak proti usnesení o nepovolení změny obsahu žádosti, tak proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu.
7. V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání proti rozhodnutí ze dne 14.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

12. 2023 ve věci zamítnutí žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu. Nejprve korigovala tvrzení ministerstva o přetrvávající pochybnosti o vzniku rodinné vazby. Ze spisu totiž nevyplývalo, že by ministerstvo založilo takové listiny, které by zpochybnily žalobkyní doložené listiny k adopci a rodný list. Z korespondence se zastupitelským úřadem pouze vyplynulo, že pravost listin se zatím nepodařilo ověřit a že žalobkyně žije se svými biologickými rodiči. Za dané důkazní situace bylo třeba mít za to, že adoptivními rodiči žalobkyně jsou T. Q. T. a B. T. T.

8. Důvodem, pro který nelze žádosti vyhovět, je však dosažení zletilosti, a tedy nesplnění jedné z podmínek § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Žalovaná nepřisvědčila námitce, podle které by měla být prolomena zásada rozhodování podle skutkového stavu ke dni rozhodnutí správního orgánu a odkázala v této souvislosti na rozsudek Nejvyšší správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 18. 1. 2018, č. j. 1 Azs 397/2017-31.
9. K námitce nepřiměřenosti žalovaná konstatovala, že § 75 odst. 1 písm. h) takový zásah nepředpokládá, a proto jej lze posuzovat pouze optikou čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práva a základních svobod (dále jen „Úmluva“) na základě konkrétní námítky. Žalobkyně však bližší skutečnosti netvrdila, nepopsala, jak o ni adoptivní rodiče pečují, ani jak se uskutečňují vzájemné kontakty. Nenabídla ani žádné důkazy, jimiž by takové tvrzení podpořila. Od doby adopce uplynulo již 8 let, ale žalobkyně a její adoptivní rodiče žijí odloučeně a podle informace od zastupitelského úřadu bydlí žalobkyně s biologickými rodiči.
10. Rozhodnutím ze dne 21. 3. 2024, č. j. MV-30605-5/SO-2024, pak žalovaná zamítla odvolání proti usnesení o nepovolení změny žádosti. Ztotožnila se přitom s ministerstvem, že žalobkyně netvrdila ani neprokázala konkrétní vážnou újmu, neboť netvrdila ani nedoložila bližší skutečnosti o rodinném vztahu s adoptivními rodiči.

II. Obsah žaloby

11. Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalované žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).
12. Úvodem namítla, že žalovaná zatížila rozhodnutí MV-30605-6/SO-2024 vadou nepřezkoumatelnosti, neboť část tohoto rozhodnutí na str. 4 je zcela nečitelná (některé věty se překrývají), a tedy nesrozumitelná. Žalobkyně se tak domnívá, že z rozhodnutí není seznatelná podstatná část odůvodnění.
13. Napadené rozhodnutí je podle ní také nezákonné, neboť žalovaná nesprávně posoudila otázku, zda lze vzhledem ke specifickým skutkovým okolnostem přistoupit k prolomení zásady rozhodování podle skutkového a právního stavu, který je dán v době vydání rozhodnutí. Žalobkyni je známa judikatura správních soudů, která obecně neumožňuje prolomení zásady rozhodování podle skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Domnívá se ovšem, že z těchto (byť obecně platných) závěrů existuje výjimka, kterou judikatura správních soudů rovněž připouští. Existenci takové výjimky naznačuje rozsudek NSS ze dne 17. 8. 2022, č. j. 10 Azs 348/2020-33, bod 14. Podle zmíněného rozsudku by se musela objevit systematická trhлина v systému zákona o pobytu cizinců, proto nepostačí pouhý obecný odkaz na ochranu soukromého a rodinného života cizince.
14. Podle žalobkyně by zákonná podmínka nezletilosti u žádostí podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců měla ustoupit do pozadí s ohledem na práva na vedení rodinného života. Přísné podmínky pro získání pobytového oprávnění je možné překlenout Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

zmírňujícím správním uvážením (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2008, č. j. 7 As 21/2008-101). Přestože samotná hypotéza § 66 odst. 2 zákona o pobytu cizinců výslovně nedává aplikujícím správním orgánům prostor pro správní uvážení, pokud cizinec v průběhu řízení dosáhne věku zletilosti, je žalobkyně přesvědčena, že aplikace tzv. zmírňujícího správního uvážení je namísto s ohledem na individuální skutkové okolnosti případu. V době podání žádosti byla žalobkyně doposud nezletilá (bylo jí 14 let) a žádost podala s výrazným a zcela dostatečným předstihem. Je přitom prokazatelně dcerou (byť adoptivní) osob pobývajících na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu a nebýt plynutí času, povolení k pobytu by bezproblémově získala. Rovněž je třeba přihlídnout k tomu, že důvodem několikaletého trvání řízení o žádosti je primárně nezákonný postup správních orgánů. Podle účastnice řízení se jedná o tzv. systémový nedostatek, na který upozorňoval výše zmíněný rozsudek č. j. 10 Azs 348/2020-33.

15. Žalobkyně dodala, že, přestože již dosáhla zletilosti, není doposud schopna se osamostatnit ani sama se živit. Před nabytím účinnosti novely provedené zákonem č. 222/2017 Sb. zákon o pobytu cizinců umožňoval zletilým, avšak nezaopatřeným dětem cizinců získání povolení k trvalému pobytu. Aniž by žalobkyně minila následnou změnu jakkoliv hodnotit či kritizovat, podotýká, že nezamýšleným následkem vyloučení nezaopatřených zletilých dětí z osobní působnosti ustanovení § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců je hrozba porušení práva na rodinný život. Pro to, aby se předešlo negativním dopadům a aby bylo v nejširší možné míře zachováno právo na nerušený rodinný život, jeví se zmírňující správní uvážení jako vhodné řešení pro situace, kdy se nezaopatřený cizinec stane v průběhu řízení zletilou osobou. Vzhledem k tomu, že správní orgány mají k dispozici všechny podklady a náležitosti pro meritorní rozhodnutí a nic nebrání vyhovění žalobkynině žádosti, měly by přistoupit k zmírňujícímu správnímu uvážením, neboť ochrana rodinného života si žádá udělení povolení k trvalému pobytu.
16. Žalovaná se v rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí omezila pouze na závěr, že podle jejího názoru není prolomení zásady rozhodování podle skutkového stavu ke dni vydání rozhodnutí možné a k žalobkynině argumentaci se nevyjádřila. Nynější skutkové okolnosti přitom zasloužily pečlivé posouzení. V této souvislosti žalobkyně zopakovala, že je to právě nezákonný postup správních orgánů, který měl za následek plynutí času a následné nabytí zletilosti v průběhu řízení. Správní orgány nedodržely lhůty pro vydání rozhodnutí a vydaly nezákonná rozhodnutí, která byla soudem zrušena. Žalovaná pouze shodně jako ministerstvo odkázala na soudní rozhodnutí, takový postup je podle žalobkyně nedostatečný.
17. Závěrem žalobkyně namítla, že podstatnou vadou řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí bylo nepovolení změny obsahu žádosti. Žalobkyně se neztotožňuje se závěrem, podle kterého nebylo splněna podmínka hrozící vážné újmy ve smyslu § 41 odst. 8 správního řádu. Žalobkyně je přesvědčena, že v rámci řízení dostatečně popsala svou situaci, ze které je možné vyvodit, že v případě neudělení pobytového oprávnění budou následky velmi závažné jak pro ni, tak i pro její adoptivní rodiče. Pokud správní orgány spatřují problém v údajné nedostatečné realizaci soukromého a rodinného života mezi ní a jejími adoptivními rodiči, je třeba zdůraznit, že je to právě nezákonný postup správních orgánů, který jim ve společném životě brání. Žalobkyně a její adoptivní rodiče se snaží odloučení překlenout, jsou v kontaktu na dálku a tento kontakt se i přes značnou časovou a finanční náročnost snaží doplňovat osobními návštěvami žalobkyně přímo ve Vietnamu, a to až několikrát ročně. Adoptivní otec žalobkyně se na jedné z takových návštěv nachází právě v současné době. Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

Žalobkyně v rámci vyjádření k podkladům navrhovala výslech adoptivních rodičů, k tomu však správní orgány nepřistoupily. Žalobkyně uzavřela, že napadené rozhodnutí nepřiměřeně zasahuje od jejího rodinného a soukromého života.

III. Vyjádření žalované

18. Žalovaná ve vyjádření k žalobě především odkázala na obsah napadeného rozhodnutí a správního spisu. K namítané nečitelnosti části rozhodnutí dodala, že tuto skutečnost zjistila až z žalobních tvrzení a poté zástupci žalobkyně zaslala sken rozhodnutí, které je založeno ve správním spise a které je zcela čitelné. Krom toho, nečitelná pasáž, na kterou žalobkyně upozorňuje, se nevztahuje k zamítavému výroku, ale podporuje žalobkyní tvrzenou skutečnost, že byla ve Vietnamu platně adoptována adoptivními rodiči žijícími na území.

IV. Jednání

19. Na jednání dne 19. 8. 2025 žalobkyně setrvala na svém procesním stanovisku a zopakovala argumenty uvedené v žalobě. Žalovaná se z jednání omluvila a souhlasila s tím, aby jednání proběhlo v její nepřítomnosti.
20. Soud neprovedl důkaz listinami, které žalovaná doručila soudu až v průběhu soudního řízení, neboť s ohledem na § 75 odst. 1 s. ř. s. soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. V době vydání napadeného rozhodnutí nebyly ve správním spisu založeny listiny zpochybňující platnost adopce (srov. výše bod 7), soud proto nemohl s ohledem na výše uvedenou zásadu v neprospěch žalobkyně zohlednit nově doložené vyjádření vietnamského ministerstva spravedlnosti, podle kterého potvrzení o osvojení žalobkyně „nemá žádnou právní hodnotu“. S touto skutečností pouze zástupkyni žalobkyně seznámil, do následného věcného posouzení ji však promítnout nemohl.

V. Posouzení žaloby soudem

21. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny požadované formální náležitosti. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v rozsahu a mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
22. Žaloba není důvodná.
23. Soud úvodem předesílá, že žalobkyně navrhla zrušení rozhodnutí č. j. MV-30605-6/SO-2024, jímž žalovaná zamítla odvolání ve věci zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu, i rozhodnutí č. j. MV-30605-5/SO-2024, jímž žalovaná zamítla odvolání proti usnesení o nepovolení obsahu žádosti. Posledně uvedené rozhodnutí však není samostatně přezkoumatelné ve správním soudnictví, a proto jej soud přezkoumal v režimu § 75 odst. 2 věty druhé s. ř. s. jako podkladový akt (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 11. 2019, č. j. 30 A 129/2018-51).
24. Posuzovaná věc se týká žádosti žalobkyně o povolení k trvalému pobytu. Důvodem zamítnutí žádosti bylo nesplnění podmínek § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, podle kterého se povolení k trvalému pobytu bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území vydá cizinci, „který o vydání tohoto povolení žádá jako nezletilé dítě cizince, jenž na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, je-li důvodem žádosti společné soužití těchto cizinců na území“. Správní orgány dospěly k závěru, že žalobkyně (již) nesplňuje podmínku nezletilosti. Nabytí zletilosti žalobkyní dne 21. 9. 2023 není mezi

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

účastníky sporné. Žalobkyně ani nezpochybňuje, že citované ustanovení podmínku nezletilosti vyžaduje. Domáhá se však uplatnění výjimky z obecné zásady, podle které správní orgány rozhodnutí podle skutkového (a právního) stavu ke dni vydání rozhodnutí. Této námitce soud nepřisvědčil.

25. Soud se ztotožňuje se správními orgány v závěru, že pro posouzení splnění podmínek žádosti je rozhodný právní a skutkový stav v době vydání správního rozhodnutí. Byť tato zásada není ve správním řádu výslovně stanovena, vyplývá z něj implicitně, především s přihlédnutím k § 96 odst. 2, § 90 odst. 4 nebo § 82 odst. 4, a byla opakovaně potvrzena judikaturou (viz např. rozsudek NSS ze dne 7. 4. 2011, č. j. 1 As 24/2011-79, nebo již výše citovaný rozsudek NSS č. j. 1 Azs 397/2017-31, z něhož vyšly správní orgány).
26. Soud si je vědom toho, že lpění na dodržení této zásady může v některých případech vést k nespravedlivému výsledku pro účastníka řízení zapříčiněnému postupem správních orgánů. Z tohoto důvodu však nelze danou zásadu prolomit (viz rozsudek NSS č. j. 1 Azs 397/2017-31). V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud s odkazem na svou přechozí judikaturu zdůraznil, že aplikace principu, podle něhož by správní orgán rozhodoval ke dni marného uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí, může být sice v některých případech pro účastníka řízení příznivější, v některých případech ale naopak může účastníka řízení znevýhodňovat. Dodržování zásady rozhodování podle skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí tak nelze považovat za „přepjatý formalismus“, ale za interpretaci příslušných procesních předpisů podle ustálené judikatury a v souladu se zavedenou správní praxí. Dodal, že takový postup je obecně v zájmu právní jistoty účastníků řízení, byť v konkrétním případě nemusí být ku prospěchu účastníka řízení (v citované věci žadatelka o povolení k trvalému pobytu již nebyla ke dni vydání rozhodnutí nezaopatřeným dítětem, přestože tuto podmínku splňovala v době podání žádosti, jednalo se tedy o situaci velmi podobnou nynějším skutkovým okolnostem).
27. Za zjevně neudržitelný z důvodu příkrého rozporu s ústavním principem právní jistoty a předvídatelnosti práva Nejvyšší správní soud označil postup, kdy by správní orgány případ od případu rozhodovaly někdy podle stavu ke dni vydání rozhodnutí, někdy podle stavu ke dni uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí, či případně podle stavu k jinému datu, vždy však podle stavu, jenž je příznivý pro věc žadatele. Připuštění možnosti, aby správní orgány rozhodovaly nejednotně podle prospěchu žadatele, by představovalo zásah do zásad právní jistoty a předvídatelnosti rozhodování (jak byly definovány Ústavním soudem např. v nálezech ze dne 27. 3. 2003, sp. zn. IV. ÚS 690/01, ze dne 12. 12. 2013, sp. zn. III. ÚS 3221/11, či ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. IV. ÚS 253/03) a bylo v rozporu i s účelem samotného zákona o pobytu cizinců.
28. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 1 Azs 397/2017-31 také podotkl, že podobně nespravedlivé případy mohou nastat i tehdy, kdy správní orgán vydá nezákonné rozhodnutí, které nadřízený orgán k odvolání zruší, přičemž tento postup se může i několikrát opakovat. I tato situace může způsobit, že žadatel bez svého přičinění přestane plynutím času splňovat zákonné požadavky pro vyhovění jeho žádosti. Ani za této situace však není podle Nejvyššího správního soudu vhodné prolamovat zásadu rozhodování správního orgánu I. stupně podle skutkového a právního stavu ke dni vydání rozhodnutí.
29. Obdobně v rozsudku ze dne 16. 8. 2017, č. j. 2 Azs 163/2017-38, Nejvyšší správní soud nepřisvědčil argumentu stěžovatele, že správní orgán měl rozhodnout podle stavu, který zde byl v poslední den lhůty, ve které mu zákon ukládal vydat rozhodnutí, neboť kdyby býval Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

správní orgán v zákonné lhůtě rozhodl (tj. nejpozději dne 6. 8. 2012), nikoli až po třech letech, býval by mu jeho dlouhodobý pobyt prodloužil, protože manželství stěžovatele bylo rozvedeno teprve dne 10. 4. 2014. Ani v tomto případě nebylo podle Nejvyššího správního soudu možné prolomit zásadu rozhodování podle stavu ke dni vydání rozhodnutí.

30. Odkázat lze rovněž na rozsudek NSS ze dne 3. 6. 2020, č. j. 10 Azs 374/2019-33. V této věci stěžovatelka podala žádost o vydání zaměstnanecké karty dne 30. 11. 2015, o žádosti bylo opakovaně rozhodováno a žalovaná vydala napadené rozhodnutí až dne 27. 3. 2019. Stěžovatelka argumentovala tím, že v důsledku postupu správních orgánů musela opakovaně předkládat aktuální podklady k rozhodnutí o její žádosti, přestože je doložila již k samotné žádosti. Domnívala se proto, že nesplnila podmínky pro prodloužení platnosti zaměstnanecké karty pouze v důsledku postupu správních orgánů, které nerozhodovaly v zákonných lhůtách. Nejvyšší správní soud této argumentaci nepřisvědčil a konstatoval, že i za této situace správní orgány nepochybily, pokud rozhodovaly na základě skutkového a právního stavu v době jejich rozhodování. Dodal, že byť je překračování lhůt k vydání pobytového oprávnění nežádoucí, nelze z tohoto důvodu prolomit obecnou zásadu okamžiku posuzování žádosti ke dni vydání rozhodnutí.
31. V nyní posuzované věci je proto třeba trvat na tom, že žalobkyně byla povinna splnit všechny zákonné požadavky (včetně požadavku na nezletilost dítěte-žadatele) ke dni vydání rozhodnutí o její žádosti v prvním stupni. Z výše uvedené judikatury vyplývá, že nedodržení lhůt pro rozhodnutí ani předchozí nezákonné rozhodnutí správních orgánů k prolomení uvedené zásady vést nemohou.
32. Žalobkyně v žalobě tvrdila, že důvodem pro prolomení uvedené zásady má být „systémový nedostatek“, který spatřovala v tom, že rozhodné znění § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců neumožňuje prolomit požadavek nezletilosti ani neumožňuje získat pobytové oprávnění zletilým nezaopatřeným dětem. Soud však ve znění § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců žádný systémový nedostatek nespatřuje, naopak se jeví, že se jedná o vědomou volbu zákonodárce (viz změna provedená novelou č. 222/2017 Sb., na kterou žalobkyně poukazuje). Z ničeho neplyne že by si zákonodárce nebyl vědom případných možných dopadů do soukromého a rodinného života, a že by se tak jednalo o nezamýšlenou mezeru v právu. Pro takový závěr žalobkyně nepřinesla žádné relevantní argumenty.
33. V této souvislosti soud připomíná, že Evropský soud pro lidská práva opakovaně potvrdil, že smluvní státy Úmluvy jsou podle mezinárodního práva zásadně oprávněny samy stanovit podmínky vstupu cizinců na své území a pobytu na něm (srov. např. rozsudky ze dne 28. 5. 1985, *Abdulaziz, Cabales a Balkandali proti Spojenému království*, stížnosti č. 9214/80, 9473/81 a 9474/81, bod 67, nebo ze dne 21. 10. 1997, *Boujlifa proti Francii*, stížnost č. 25404/94, bod 42). Úmluva cizincům rovněž nezaručuje právo na vstup nebo pobyt v určité zemi. Smluvní státy tak nejsou povinny umožnit cizinci usadit se na jejich území (srov. např. rozsudek velkého senátu ze dne 3. 10. 2014, *Jeunesse proti Nizozemsku*, stížnost č. 12738/10, bod 103).
34. Soud má za to, že pokud by skutečně hrozil zásah do soukromého a rodinného života cizince, který žádá o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, ale již nesplňuje podmínku zletilosti, cestou, jak se domoci ochrany, by mohla být žádost o změnu obsahu žádosti podle § 41 odst. 8 správního řádu ve spojení s § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců (žádost z důvodů zvláštního zřetele hodných). Pro úspěch takové žádosti je však třeba splnit podmínky zmíněných ustanovení, tedy především

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

dostatečně konkrétně tvrdit a doložit hrozbu vážné újmy, kterou vyžaduje § 41 odst. 8 správního řádu. To se však žalobkyni nepodařilo.

35. Individuální okolnosti, které žalobkyně opakovaně v žalobě zmiňuje, totiž v průběhu správního řízení zmínila pouze v obecné rovině. Předchozí nezákonný postup správních orgánů nebo nedodržení zákonných lhůt jistě mohou být jedním z aspektů, které lze v rámci úvahy o splnění podmínek pro změnu obsahu žádosti zohlednit, nemohou být však aspektem jediným. Tyto samotné skutečnosti totiž bez dalšího nesvědčí o tom, že žadateli hrozí vážná újma. Ta je přitom nezbytnou podmínkou pro aplikaci § 41 odst. 8 správního řádu.
36. Ministerstvo v usnesení o nepovolení změny obsahu žádosti konstatovalo, že žalobkyní odkazovaný rozsudek NSS ze dne 1. 12. 2021, č. j. 6 Azs 398/2020-34, se týká odlišných skutkových okolností, nicméně v obecné rovině z něj vyplývá, že vážnou újmu ve smyslu § 41 odst. 8 správního řádu je třeba posoudit ve vazbě na posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života. Dále k tomu dodalo, že nepřiměřené dopady do soukromého a rodinného nebyly zjištěny, neboť obecné tvrzení o tom, že adoptivní rodiče o žalobkyni pečují a že si vytvořili úzký citový vztah, žalobkyně nedoložila ani blíže nepopsala. V ČR přitom neměla dosud povolen pobyt a ve Vietnamu žije u biologických rodičů. Za těchto okolností nebyla podle ministerstva splněna podmínka hrozby vážné újmy.
37. S tímto hodnocením se soud ztotožňuje, neboť žalobkyně v odvolání ani v žalobě neuvedla žádné konkrétní skutečnosti, které by správnost citovaného závěru zpochybňovaly. Její tvrzení týkající se soukromého a rodinného života zůstala ve zcela obecné rovině a žalobkyně neposkytla na podporu těchto tvrzení žádný důkaz.
38. Soud přitom nepřisvědčil ani námitce poukazující na neprovedení výsledku adoptivních rodičů. Je pravdou, že žalobkyně ve vyjádření k podkladům ze dne 25. 10. 2023 navrhla výslech adoptivních rodičů za účelem prokázání jak vztahu „rodič-dítě“ po stránce právní, tak existence rodinného života. K právní otázce vztahu „rodič-dítě“ žalovaná konstatovala, že je třeba vyjít ze skutečnosti, že dokumenty vztahující se k adopci nebyly v řízení relevantně zpochybněny. Za účelem prokázání právního vztahu „rodič-dítě“ tedy nebylo třeba výslech provádět. Co se pak týče návrhu, že by výsledkem měl být prokázán nepřiměřený dopad do soukromého a rodinného života, je třeba poukázat na to, že v řízeních o pobytová oprávnění podle zákona o pobytu cizinců je výslech důkazem pouze podpůrné povahy, jehož provedení je namíste především tam, kde dokazovanou skutečnost nelze prokázat jinak (srov. např. rozsudek NSS ze dne 28. 8. 2020, č. j. 8 Azs 135/2019-43, bod 21). V nynější věc pak především chybělo dostatečně konkrétní tvrzení o tom, co by mělo být výslech prokázáno, neboť ze zjištěných skutkových okolností vyplývalo, že žalobkyně s adoptivními rodiči nikdy nežila (naopak žije s biologickými rodiči) a její tvrzení se omezovala na konstatování, že s adoptivními rodiči udržuje vztah na hraně možností. Žádné bližší okolnosti však nepopsala, není tedy zřejmé, co měl případný výslech prokázat, pokud rodinný život i podle tvrzení žalobkyně fakticky neexistoval. Žalobkyně ani netvrdila, proč nemohla tvrzený zásah do rodinného života doložit jinak, např. fotografiemi, listinami potvrzujícími případné návštěvy adoptivních rodičů ve Vietnamu apod.
39. V této souvislosti je třeba dodat, že je výhradně na cizinci, aby v řízení tvrdil své osobní či rodinné vazby, které mohou být rozhodnutím dotčeny, neboť se jedná o jeho intimní sféru (srov. rozsudky NSS ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018 -34, ze dne 16. 10. 2017, č. j. 6 Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

Azs 302/2017-27, ze dne 29. 4. 2009, č. j. 5 As 101/2008-63, a mnohé další).

40. S ohledem na výše uvedené se soud shoduje se správními orgány, že žalobkyně hrozbu vážné újmy ve smyslu § 41 odst. 8 správního řádu neprokázala.
41. Tytéž závěry pak platí pro námitku, podle které správní orgány dostatečně neposoudily dopady do soukromého a rodinného života jakožto součást úvah v napadeném rozhodnutí. Tato otázka je v podstatě totožná s otázkou naplnění hrozby vážné újmy v rámci podkladového rozhodnutí o žádosti o změnu obsahu žádosti, soud proto na své výše uvedené úvahy plně odkazuje.
42. Lze doplnit, že § 75 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, podle něhož byla žalobkyněna žádost zamítnuta, neobsahuje požadavek na posouzení přiměřenosti dopadu do soukromého a rodinného života. Takový přístup zákonodárce není ojedinělý a týká se řady ustanovení zákona o pobytu cizinců. Pro tyto případy Nejvyšší správní soud dovodil, že i přes absenci výslovného zákonného požadavku jsou správní orgány povinny s ohledem na mezinárodní závazky vyplývající z čl. 8 Úmluvy výjimečně posoudit přiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života cizince, avšak k potenciální aktivaci uvedeného článku musí cizinec ve správním řízení vznést konkrétní námitku nepřiměřenosti zásahu do soukromého či rodinného života. Teprve pak se správní orgán s touto námitkou musí vypořádat (viz např. rozsudek NSS ze dne 12. 12. 2019, č. j. 10 Azs 310/2019-32, bod 13 a judikaturu tam citovanou, nebo výše zmíněný rozsudek č. j. 10 Azs 256/2019-39, bod 15).
43. Jak již soud výše uvedl, námitky týkající se dopadu do rodinného a soukromého života žalobkyně uplatnila v průběhu správního řízení pouze v obecné rovině. Tato skutečnost pak nutně předznamenala rozsah odůvodnění této otázky správními orgány. Soud proto neshledal rozhodnutí ministerstva ani žalované nepřezkoumatelnými ani nezákonnými. Ani žalobní námitky týkající se této otázky neobsahují konkrétní argumentaci, která by závěry správních orgánů účinně zpochybňovala.
44. Závěrem soud dodává, že nečitelnost části stejnopisu napadeného rozhodnutí, který byl žalobkyni zaslán, je pouze technickou chybou. Ve správním spisu je založen originál napadeného rozhodnutí, jehož text je plně čitelný. Nebylo-li žalobkyni zřejmé, co je obsahem několika řádků, které se vzájemně překrývaly, mohla žalovanou požádat o zaslání správné verze. Krom toho, nečitelná pasáž se skutečně, jak poukázala žalovaná, nevztahuje k zamítavému výroku, ale týká se části odůvodnění, v níž žalovaná korigovala úvahy ministerstva ve prospěch žalobkyně. Nečitelnost daného odstavce proto nemohla nijak zasáhnout do práva žalobkyně na řádnou obranu.

VI. Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

45. Soud neshledal žalobu důvodnou a nezjistil ani žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti, proto žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
46. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť nebyla procesně úspěšná. Procesně úspěšné žalované žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly, a proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení :

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 19. srpna 2025

Mgr. Věra Pazderová, LL.M., M.A. v. r.
soudkyně